

“De situatie is rampzalig. En het wordt nog erger”

WIELERKENNER GILBERT VANDROMME ZIET HOE DE KOERS EEN ‘KWAK’ KRIJGT

Het aantal koersen in West-Vlaanderen is de voorbije tien jaar met 25 procent gedaald, het aantal renners met 17 procent. Daarmee doet onze provincie het opmerkelijk slechter dan het Vlaamse gemiddelde. “En het wordt nog erger”, zegt wielerkenner Gilbert Vandromme, die de zeven belangrijkste oorzaken overloopt.

DOOR OLIVIER NEESE

De West-Vlaamse wielerkalender telde vorig jaar 23 procent minder wedstrijden in vergelijking met 2007 en die negatieve trend zet zich dit jaar door. Ook het aantal West-Vlaamse renners duikt naar beneden, waar opmerkelijk genoeg Antwerpen (-4%) min of meer standhoudt en Oost-Vlaanderen (+8%), Vlaams-Brabant (+16%) en Limburg (+59%) groeien. En dat in de provincie van Briek Schotte, Freddy Maertens en Johan Museeuw. “De situatie is rampzalig. En het zal nog verslechteren”, zegt Gilbert Vandromme (70), secretaris van wielierclub Hoppeland Poperinge, koersorganisator maar vooral bekend als speaker. Al 45 jaar trekt hij met zijn microfoon, schriftjes en fichebakken het land door. “Meerdere organisatoren fluisterden me al toe dat ze er ook mee zullen kappen. Sommigen wachten op wegenwerken op hun parcours om dat dan als drogreden te kunnen gebruiken. Ik ben

blij dat ik al zo oud ben. Ik zou geen speaker willen zijn voor tien koersen per jaar. Dat zou niet opwegen tegen de immense voorbereidingen.”

1 Een nieuwe maatschappij

“Wijkcomités, kermissen, cafés: de plaatsen waar koersen ontstonden verdwijnen. In Poperinge organiseerden alle elf wijkcomités een liefhebberskoers. Nu is er nog één. De maatschappij verandert. Toen wij jong waren, konden we kiezen uit twee sporten: voetbal of wielrennen. Enkel de zoon van de apotheker kon misschien tennisen. Nu heeft de jeugd een heel gamma. Ook de supporters hebben meer keuze. Als je vroeger de aankomst van de renners wilde zien, moest je je zeker twee ronden voor het einde naar *den draad* begeven. Anders stond je 150 meter verder. Nu kan je tijdens

de laatste ronde nog rustig naar de finish wandelen, waar dan ocharme 50 mensen staan. Bekijk de oude winnaarsfoto's. Toen flankeerden meer dan 20 mensen hun renner, allen uitgedost met hetzelfde *klakske*. Nu moeten de fotografen smeken dat er iemand bij de winnaar wil staan...”

2 Lokale verankering verdwijnt

“Interclubs zijn de doodsteek voor de regionale koersen. Dit zijn wedstrijden tussen clubs, die voor deze prestigieuze confrontaties in heel Vlaanderen hun sterkste renners selecteren. Maar daardoor is de lokale verankering weg. Neem nu junior Greg Luysen uit Adinkerke. Heel sterk bezig. Wordt haast iedere week opgeroepen voor een interclub. Maar zo kan hij geen fanbasis opbouwen. Zijn supporters gaan niet mee naar Oost-Vlaanderen, laat staan Limburg. En bekijk dit ook vanuit de situatie van de plaatselijke toeschouwers: zij kennen niemand meer die meerijs. Tijdens De Keizer der Juniores in Oostduinkerke, een prestigieuze wedstrijd die ook dit jaar verdween, kende ik zelf geen 10 van de 150 renners... Ik ben niet graag speaker als ik de coureurs niet ken, niet kan meeleven. De organisatoren van de Grote Prijs André Noyelle, een wedstrijd tussen landenteams in Ieper, zijn slimmer. Zij hebben bij de UCI kunnen bekomen dat er ook een West-Vlaams *landenteam* aan de start mag staan. Zonder plaatselijke renner Maxim De Poorter scheelt dat meteen 50 man... Een dorp moet renners uit de streek hebben, die

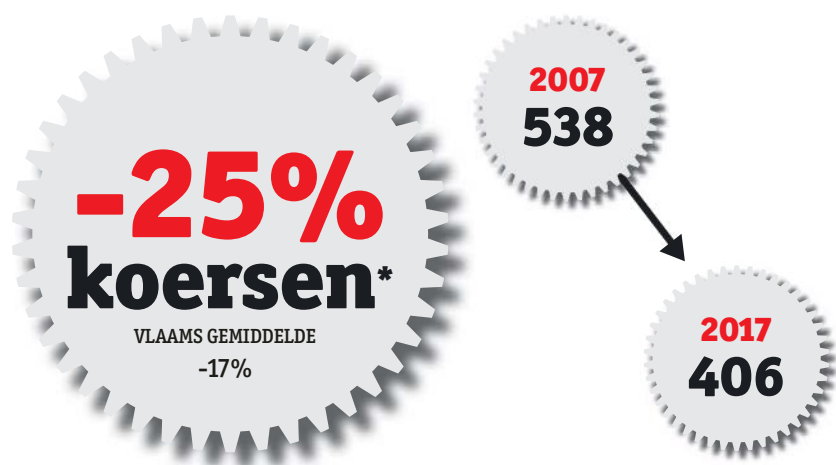
liefst ook winnen. Kiezen voor een lokaal programma is misschien ten nadele van de carrière, maar niet iedereen wordt prof.”

3 Besturen vergrijzen of sterven uit

“Het gros van de organisatoren is tussen de 60 en 70 jaar oud. En als voortrekkers stoppen of sterven, staan er geen vervangers klaar. Zo diende de voorzitter van Wielierclub Adinkerke Sportief zijn ontslag in, waarna de secretaris volgde. Meteen werd de hele wielierclub opgedoekt. Daardoor verdwijnt nu de De Moeren Classic, vorig jaar nog het slot van de Beker van België. In Torhout hetzelfde liedje: het verouderde bestuur van wielierclub Door Eendracht Sterk vond ondanks verwoede pogingen geen opvolging, waardoor de Omloop van de Sparrestede nu niet meer georganiseerd wordt. De laatste koers in het centrum van Torhout. En ik kan nog even doorgaan...”

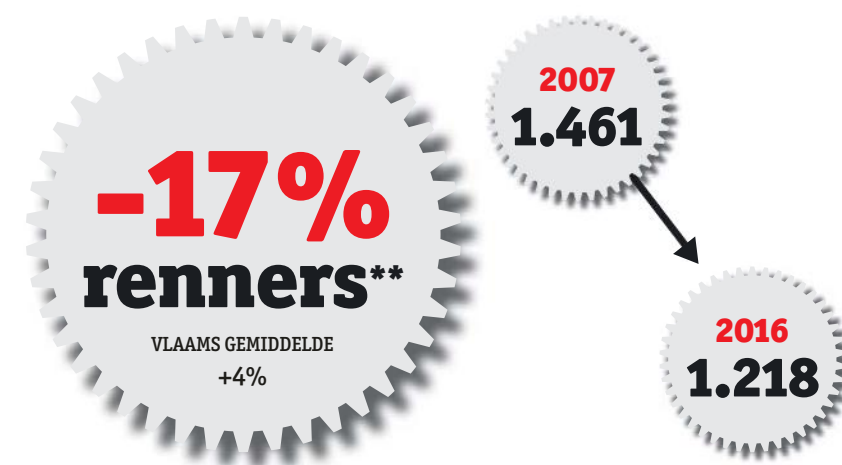
4 Jeugd kan of wil niet meer 'schooien'

Besturen die wel nog jongere mensen vinden, worden dan weer geconfronteerd met een nieuw probleem. “De handen uit de mouwen steken lukt nog, maar de jeugd wil of kan niet meer *schooien*. Want daar komt het zoeken van sponsoring uiteindelijk op neer. Zelf doe ik dat ook niet graag, maar het is noodzakelijk. Voor ons eigen criterium in Poperinge moet ik een 80 à 90 plekken bezoeken. Soms meermaals: de zaakvoerder is niet aanwezig of het spandoek

	2007	2017
Elite met contract	33	31
Elite zonder contract en beloften	210	147
Amateurs en masters	12	5
Juniores	100	77
Nieuwelingen	112	70
Aspiranten	22	24
Miniemen	17	19
Dames elite en jeugd	26	29
Clubkampioenschappen	6	4
Totaal	538	406

* Vergelijking aantal West-Vlaamse wegwedstrijden volgens de kalenders van Wielerbond Vlaanderen (situatie: 24/03/2017)

	2007	2016
Elite met contract	22	33
Elite zonder contract en beloften	391	316
Amateurs en masters	186	184
Juniores	206	158
Nieuwelingen	253	148
Aspiranten	214	203
Miniemen	125	141
Dames elite en jeugd	64	35
Totaal	1461	1218

** Aantal West-Vlaamse wegrenners met een vergunning bij Wielerbond Vlaanderen in 2016

Jochen Deweer uit Deerlijk verzekerde zich vorig jaar tijdens de De Moeren Classic van de eindzege in de Beker van België. Ook deze koers bestaat dit jaar niet meer. (Foto Coghe)

ligt niet klaar... Het werken met viptenten is nu het redmiddel. Die zitten vaak vol met mensen die geen seconde koers zien, maar zij betalen wel de koers. Zonder hen zou het nog erger zijn, ook bij de profs."

5 Hulpdiensten rekenen fors door

"De organisatie van een koers is de laatste jaren duurder geworden. Je hebt je aansluiting en vergunning bij de wielerbond, maar ik schrik vooral van de prijzen die het Rode Kruis of Het Vlaamse Kruis vragen. Dat loopt snel op tot 500 euro. En dan zeggen ze dat ze werken met vrijwilligers... Voor grote organisaties is dat *peanuts*, voor kleine wedstrijden het verschil tussen leven en

dood. Dat is trouwens de reden waarom Woumen, jarenlang de populaire openingswedstrijd voor nieuwelingen in West-Vlaanderen, er nu mee gestopt is."

"Een andere grote kostenpost zijn de seingevers. In kleinere dorpen vind je nog wel mensen die voor drie drankbonnen willen helpen, maar veel organisatoren moeten groepen inhuren, aan zowat 15 euro per persoon. In Oostduinkerke moeten ze op een parcours van 7 kilometer 50 mensen posteren. In Marke is het nog erger. Daar moeten er van de politie meer dan 70 signaalgevers staan. Reken en tel..." En dan heb je ook nog onverwachte kosten. Zo vraagt het Heuvellandse gemeentebestuur sinds twee jaar geld aan de organisaties die over de Kemmelberg willen passeren.

Kortrijk: de koersstad van West-Vlaanderen

Kortrijk is en blijft de West-Vlaamse koersstad. In 2007 werden er in Kortrijk en deelgemeenten 25 koersen georganiseerd, dit jaar staan er 20 wedstrijden op de rol. Geen enkele andere West-Vlaamse stad of gemeente doet beter. "Koers zit de Kortrijkzaken in de genen", stellen burgemeester Vincent Van Quickenborne (Open VLD) en schepen van Sport An Vandersteene (N-VA). "Onze streek telt veel kampioenen en vaak wordt de wielersport van generatie op generatie doorgegeven. De koers leeft hier ook. Denk maar aan Bellegem en Heule, die al Dorp van de Ronde waren." "We hebben geen grote wielervedstrijden zoals Gent-Wevelgem, maar in Kortrijk vinden er wel veel wedstrijden plaats. We hebben met Kortrijk Koerse een mooi uithangbord, terwijl er in de deelgemeenten wedstrijden voor alle categorieën worden georganiseerd." De stad Kortrijk ondersteunt alle koersen op logistiek vlak. Vincent Van Quickenborne: "We voorzien materiaal, er is politiebegeleiding... Kortrijk Koerse ondersteunen we financieel omdat dat ons parapadejaerje is. Doortochten in Kortrijk die op tv worden uitgezonden krijgen ook onze steun." (AXV)

Geen koers in vijf West-Vlaamse gemeenten

In Lo-Reninge, Vleteren, Zuienkerke, Alveringem en Blankenberge vindt er volgens de huidige kalender dit jaar geen enkele wielervedstrijd plaats. Bij de eerste drie was dat tien jaar geleden ook al het geval, Alveringem (1) en Blankenberge (2) verloren hun koersen. Burgemeester Alain De Vlieghe van Zuienkerke herinnert zich nog toen het anders was. "In Zuienkerke is er jaren een kermiskoers voor nieuwelingen, junioren en liefhebbers geweest. We spreken dan wel van dertig jaar geleden, toen het allemaal nog betaalbaar was. Ook de aansprakelijkheid zag het organiserende *feestkomitee* op den duur niet meer zitten. Na een ongeval met een seingever ontspan zich een hele discussie over wie verantwoordelijk was..." "Ik heb nog zelf de halve provincie rondgereden om overal te velde valhelmen op te halen. De wielertoeristen hadden er zelf wel één, maar de Zuienkerkenaars die de ludieke koers wilden rijden, meestal niet. Van Johan Museeuw heb ik er ooit nog een stuk of vier gekregen. Maar na de koers vlogen die allemaal op een hoopje, waardoor ik niet meer wist welke van hem waren." (*lacht*) (WK)

6 Gemeente en politie staan onder druk

De korpschef van politiezone Polder haalde vorige maand de wielerwereld op zijn hals met een pleidooi om zoveel mogelijk kruispunten en verkeerslichten te vermijden, omdat de al onderbemande politie de handen meer dan vol heeft in deze terreurtijden. "Ik kan me inbeelden dat de moed van een koersorganisator al snel weg is als je geen steun krijgt van de politie en het gemeentebestuur. Bij ons criterium in Poperinge moeten de renners afdalen in een weg met Berlijnse kussens, iets dat vroeger niet bestond. Gelukkig is onze burgemeester *koersminded* en laat hij voor die dag de paaltjes en verkeersborden aan de andere kant van de straat wegnemen, zodat onze koers vlot en veilig kan doorgaan."

7 Voorinschrijvingen jagen renners weg

West-Vlaanderen telde in 2016 bijna 250 wielrenners minder in vergelijking met 2007. Doordat het aantal koersen nog sterker daalt, steekt een nieuw probleem de kop op: te veel renners op te smalle wegen. Wielerbond Vlaanderen beseft het gevaar en werkt sinds dit seizoen met voorinschrijvingen. Maar die *oplossing* blijkt nu een katalysator van de teloorgang. "Ten laatste drie dagen voor een koers moeten de renners zich inschrijven. Wie zich de dag zelf nog wil inschrijven, moet 5 euro extra betalen. Wie niet komt opdagen, krijgt een boete. Veel renners raken misnoegd en stappen over naar de nevenbonden, weg van de officiële wielerbond. Daar zijn de regels veel minder streng en is de kostprijs lager. De uitstroom zal nog groter worden."

De Panne incasseert, Nieuwpoort groeit

Waar De Panne de laatste tien jaar acht koersen op zijn grondgebied zag verdwijnen, nam het aantal wedstrijden in het nabijgelegen Nieuwpoort met zes toe. Schepen van Sport Ann Woestijn van De Panne nuanceert. "We hebben nog altijd onze Driedaagse De Panne-Koksijde, die deze week opnieuw veel belangstelling lokte. Die wedstrijd krijgt veel media-aandacht, in tegenstelling tot de kleinere koersen. Vandaar dat we als gemeente meer op de Driedaagse willen inzetten. De lokale economie vaart er alleen maar wel bij." Schepen van Sport Rik Lips uit Nieuwpoort stelt dat veel afhangt van vrijwillig engagement. "Steden en gemeenten hebben een serieuze financiële inbreng in de organisatie van wedstrijden. Er komt heel wat bij kijken. Toch is dat niet de hoofdreden voor meer of minder koersen, denk ik. Het enthousiasme bij vrijwilligers en organiserende comités speelt een belangrijke rol. Ik stelde ooit een samenwerking voor tussen Nieuwpoort en de Driedaagse De Panne-Koksijde, maar het kwam niet tot een toenadering. Buurgemeenten mogen elkaar niet uit de markt prijzen." (MF)

Twee op drie gemeenten zien koersen verdwijnen

	2007	2017	Vershil
De Panne	11	3	-8
Deerlijk	13	5	-8
Diksmuide	10	2	-8
Oostkamp	22	14	-8
Zwevegem	17	9	-8
Izegem	15	8	-7
Wervik	12	6	-6
Ardooe	8	3	-5
Ieper	20	15	-5
Kortrijk	25	20	-5
Oostrozebeke	6	1	-5
Torhout	11	6	-5
Anzegem	12	8	-4
Brugge	10	6	-4
Houthulst	7	3	-4
Ichtegem	14	10	-4
Kortemark	18	14	-4
Roeselare	17	13	-4
Veurne	5	1	-4
Bredene	6	3	-3
Gistel	8	5	-3
Koekelare	4	1	-3
Koksijde	7	4	-3
Wielsbeke	11	8	-3
Blankenberge	2	0	-2
De Haan	7	5	-2
Dentergem	7	5	-2
Heuvelland	4	2	-2
Lendelede	5	3	-2
Menen	11	9	-2
Moorslede	12	10	-2
Oostende	5	3	-2
Ruiselede	6	4	-2
Wingene	10	8	-2
Alveringem	1	0	-1
Harelbeke	14	13	-1
Meulebeke	9	8	-1
Pittem	5	4	-1
Spiere-Helkijn	3	2	-1
Tielt	10	9	-1
Wevelgem	12	11	-1
Avelgem	3	3	0
Damme	5	5	0
Ingelmunster	3	3	0
Jabbeke	7	7	0
Knokke-Heist	2	2	0
Kuurne	7	7	0
Langemark	6	6	0
Lo-Reninge	0	0	0
Mesen	1	1	0
Middelkerke	1	1	0
Oudenburg	7	7	0
Staden	11	11	0
Vleteren	0	0	0
Zedelgem	10	10	0
Zuienkerke	0	0	0
Ledegem	8	9	1
Lichtervelde	7	8	1
Waregem	14	15	1
Zonnebeke	15	16	1
Beernem	5	7	2
Hooglede	8	10	2
Poperinge	6	8	2
Nieuwpoort	0	6	6
Totaal	538	406	-132